

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit peccatum speciale? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

est voluntati; sed illa quæ ex negligentia provenit. Ut enim dicit Seneca in tercio de Beneficijs *, Ap-
 parer illum non sæpe de reddendo cogitasse, cui obre-
 pfit obliuio. *lib. 3. c. 1. in fi. ill. 2.*

Ad tertium dicendum, quod debitum gratitudinis ex debito amoris deriuatur, à quo nullus debet velle absolui. Vnde quod aliquis inuitus hoc debitum debeat, videtur provenire ex defectu amoris ad eum, qui beneficium dedit.

ARTIC. II.

Vtrum ingratiudo sit Speciale peccatum?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod ingratiudo non sit speciale peccatum. Quicumque enim peccat, contra Deum agit, qui est summus benefactor. Sed hoc pertinet ad ingratiudinem. Ergo ingratiudo non est speciale peccatum. *561 3. q. 88 a. 4. et 4 d. 22. q. 1. a. 2. q. 1.*

¶ 2 Præterea, Nullum speciale peccatum sub diuersis peccatorum generibus continetur. Sed diuersis peccatorum generibus potest aliquis esse ingratus: puta, si quis benefactori detrahat, si quis furetur, vel aliquid aliud huiusmodi contra eum committat. Ergo ingratiudo non est speciale peccatum.

¶ 3 Præterea, Seneca dicit in 3. de beneficijs *, Ingratus est qui dissimulat: ingratus qui non reddit: ingratiſſimus omnium qui oblitus est. Sed ista non videntur ad vnam peccati speciem pertinere. Ergo ingratiudo non est speciale peccatum. *lib. 3. c. 1. circa medium.*

SED contra est, quod ingratiudo opponitur gratitudini, siue gratiæ, quæ est specialis virtus. Ergo est speciale peccatum.

RESPONDEO dicendum, quod omne vitium ex defectu virtutis nominatur, qui magis virtuti opponitur: sicut illiberalitas magis opponitur liberalitati, quàm prodigalitas. Potest autem virtuti gratitudinis aliquod vitium opponi per excessum: puta, si recompensatio beneficij fiat, vel pro quibus non debet, vel citius quàm debet, vt ex dictis patet. Sed magis opponitur gratitudini vitium, quod est *art. præc. et q. 106. ar. 4.*

* q præ.
ART. 6.

est per defectum: quia virtus gratitudinis (vt supra habitum est*) in aliquid amplius tendit. Et idèd propriè ingratitude nominatur ex gratitudinis defectu. Omnis autem defectus, seu priuatio speciem fortitur secundū habitum oppositum. Differunt enim cæcitas & surditas, secundum differentiam visus & auditus. Vnde sic gratitudo vel gratia est vna specialis virtus, ita etiam ingratitude est vnum speciale peccatum. Habet tamen diuersos gradus secundum ordinem eorum quæ ad gratitudinem requiruntur. In qua primum est, quòd homo acceptum beneficium recognoscat: secundum est quòd laudet & gratias agat: tertium est, quòd retribuat pro loco & tempore, secundum suam facultatem. Sed quia quòd est vltimum in generatione, est primum in resolutione: idèd primus ingritudinis gradus est, vt homo beneficium non retribuat. Secundus est vt dissimulet, quasi non demonstrans se beneficium accepisse. Tertium & grauissimum est, quòd non recognoscat, siue per obliuionem, siue quocumque alio modo. Et quia in affirmatione opposita intelligitur negatio, idèd ad primum ingritudinis gradum pertinet, quòd aliquis retribuat mala pro bonis: ad secundum, quòd beneficium vituperet: ad tertium, quòd beneficium quasi maleficium reputet.

Ad primum ergo dicendum, quòd in quolibet peccato est materialis ingratitude ad Deum, in quantum scilicet facit homo aliquid, quòd potest ad ingritudinem pertinere. Formaliter autem ingratitude est, quando a&ualiter beneficium contemnitur. Et hoc est speciale peccatum.

Ad secundum dicendum, quòd nihil prohibet formalem rationem alicuius specialis peccati in pluribus peccatorum generibus materialiter inueniri. Et secundum hoc in multis generibus peccatorum inueniatur ingritudinis ratio.

Ad tertium dicendum, quòd illa tria non sunt diuersæ species, sed diuersi gradus vnius specialis peccati.